

“Blijven discussiëren,

maar nooit afremmen”

TEKST | AMAURY STROUX
FOTO'S | FRANZ-JOSEF WEIN, SAARLOUIS (D)

Wars van alle trends in bloemsierkunstland, volgt de Duitse meesterbinder

Franz-Josef Wein zijn eigen weg. Als een moderne Plato inspireert hij zijn leerlingen

door ze grote vrijheid te gunnen bij het vinden van hun florale weg. Authenticiteit

en een groot respect voor de natuur staan daarbij voorop.

Expositie in Zwettl

In september 2008 beleeft de Akademie für Naturgestaltung in Zwettl haar jaarlijkse hoogtepunt met de expositie van de examenwerkstukken van de aankomende meesters in de bloemsierkunst. De expositie zal plaatsvinden op 13 en 14 september in het Klooster Zwettl, nabij Linz (AU). Meer info: www.naturgestaltung.com

Zijn leerlingen hebben op de Europa Cup 2007 beslag gelegd op zowel de eerste als de tweede plaats. En al is hij soms wat huiverig voor de effecten die een jury-uitslag zoal kan hebben op de keuzes die aankomend bloemisten maken, trots is hij natuurlijk wel op de jongelui die onder zijn vleugels tot creatieve wasdom komen. Franz-Josef Wein is ook bijna meer vader dan leraar voor ze.

Voor Wein (46) is het niet minder dan een passie om zijn creatieve kennis en kunde over te brengen op de nieuwe generatie bloemschikkers die in de startblokken staat. Om die reden ook leidt de Duitse bloemenkunstenaar een meesteropleiding voor bloemisten in Zwettl – nabij Linz – in het Neder-Oostenrijkse Waltviertel. Samen leren, samen ontdekken en samen ontwikkelen staan hier centraal.

De Akademie für Naturgestaltung, zoals de opleiding in Zwettl voluit heet, geldt als een oord van grote individuele vrijheid en tolerantie, vertelt Wein. ‘Hieraan mogen wat mij betreft ook nooit grenzen worden gesteld. Elke student hier moet juist vanuit die vrijheid zijn eigen ik beter proberen te leren kennen om zo zijn weg te vinden naar een eigen, individuele manier van florale vormgeving.’

Deze manier van leren is terug te voeren op de klassieke oudheid. Het was de wijsgeer Plato, zo doceert Wein, die deze bijzondere onderwijsvorm introduceerde; en in die onophoudelijke discussies met zijn leerlingen onderwees hij én leerde hij. Hier in Zwettl koesteren we dit gezamenlijk verzamelen en bediscussiëren van ervaringen alsook het redeneren met jezelf, met je eigen ratio, ook nu nog.’

En net als Plato vraagt Wein van zijn leerlingen een groot respect voor de natuur. ‘Niets mag de waarde van de plantaardige natuur geweld aandoen’, stelt hij. ‘Ik ben dan ook van mening dat alles wat niet strookt met het “wezen” van het plantaardige vermeden moet worden. De natuurlijkheid van bloemen en planten moet altijd vooropstaan bij het schepende werk in onze tak van sport.’

‘Wordt er toch inbreuk hierop gemaakt – zoals bij een Engels bruidsboeket of een gelijmd werkstuk – dan moet de bloemist minimaal perfect handwerk aan de dag leggen. Alleen de boeiende verwerking van materialen vormt dan een rechtvaardiging voor deze manier van werken.’ Nog een voorwaarde bij het plantaardig vormgeven is een zeker ecologisch besef en het in acht nemen van seizoensaspecten,

vindt Wein. 'Wie met de natuur vormgeeft, dient haar te beschouwen als kostbaarste kracht.'

Die grote liefde voor bloemen en planten kreeg Wein in feite met de papelel ingegoten. Geboren in een familie van bloemenkwekers – wier bedrijf al ruim anderhalve eeuw is gevestigd in Saarlouis-Lisdorf – hielp hij als jonge knaap al spelen-derwijs mee met zijn grootvader, vader en twee ooms. En ook al mocht hij later zijn beroep zelf kiezen, uiteindelijk kwam hij toch als bloemist terecht in het familie-bedrijf dat hij nu samen met zijn zus runt onder het motto: "Schönes Leben mit Blumen".

Wein en zijn zus streven naar een zo groot mogelijke exclusiviteit. 'We zien geen andere economische mogelijkheid om te

kunnen overleven in deze branche en bovendien zit het in onze aard ingebakken. We houden van objecten met een zekere tijdloze schoonheid en hechten veel waarde aan hoge kwaliteit in alles wat we aanbieden. En dat wordt gewaardeerd, zo blijkt steeds weer.'

Want: de cultuurmix bij Blumenhaus Wein – dat wars is van modische trends, maar volop innovatief – trekt klanten van heinde en verre. Wein: 'Onze klanten wonen in een radius van dik 150 km rond onze winkel en komen uit Luxemburg, Frankrijk en de omliggende bondslanden. Vijf maal per jaar nodigen we hen uit voor een grote show, inmiddels een echte highlight in de regio en heel belangrijk voor ons.'

Binnen de Duitse en ook de internationale bloemistenbranche verwacht Franz-Josef

Wein een verdergaande opdeling van het beroep van florist. 'Mijns inziens komt er een deelgroep die helemaal leeft en bestaat van de bloemenhandel direct aan de eindverbruiker én een groep die zijn bestaan definieert door middel van zijn florale vormgevingsactiviteiten en service. Deze scheiding juich ik ook van harte toe; beide groepen apart zijn immers onmisbaar, maar ze gaan niet samen!'

Voorts signaleert hij dat vandaag de dag schijnbaar alles mogelijk is en dat er zich heel diverse, heel verschillende richtingen in het omgaan met bloemen aftekenen. Wein: 'Zowel een zeer gekunstelde omgang met plantaardige materialen als een 100% natuurlijke manier van werken is te onderscheiden. Het zal u niet verbazen dat mijn voorkeur duidelijk uitgaat naar die laatste opvatting.'

‘Parallel hieraan zie ik een steeds groter wordend niveauverschil de kop opsteken binnen de branche als geheel. Er lijken bijvoorbeeld steeds minder collega’s te zijn die nog zonder hulp van een houder een goed boeket kunnen maken; dat vind ik tragisch. Ik heb de indruk dat het maken van technisch goed handwerk ook steeds minder onderwezen wordt, terwijl juist dat ambachtelijke handwerk de basis vormt voor de hoge kwaliteit in ons beroep.’

‘Maar’, zo relateert Wein meteen zijn eigen woorden, ‘ik zie ook dat de bandbreedte waarbinnen aankomend bloemisten opereren momenteel gigantisch is. Zo zijn er – ook binnen de opleiding in Zwettl – zeer innovatieve en hoogcreatieve lieden aan te wijzen en aan het andere uiterste lieden die vooral met de grote stroom meedrijven. Dat is altijd al zo

geweest en dat zal ook wel altijd zo blijven, verwacht ik.’

‘Het stemt me in elk geval positief te kunnen signaleren dat er ook een nieuwe generatie klaarstaat die heel serieus aan de slag gaat met florale vormgeving en zichzelf daarbij een heel hoge standaard oplegt. Het is van groot belang dat wij “ouderen” al die ontwikkelingen van buitenaf beschouwen, onze mening erover kenbaar maken, becommentariëren wat ons opvalt, maar ze nooit afremmen.’ Een beetje zoals Plato voorstond dus.

Wein: ‘De enige reden die er voor mij is om toch op te treden, is als ik meemaak dat mensen zich bij het vormgeven niet ontwikkelen in de “zin” van de natuur. Nieuwe ideeën moeten zich ontwikkelen, we kunnen ze niet afdwingen; ze dienen

zich veelal vanzelf aan wanneer we de dingen op hun beloop laten. Niettemin geniet ik er tegelijkertijd erg van dat onze jonge generatie stormachtig is en hongerig naar meer.’

Voor die jonge generatie heeft de docent in Wein wel nog een laatste advies paraat: wees authentiek! ‘Authenticiteit is voor ons állen het magische woord’, stelt hij. ‘Wie authentiek is, datgene aanbiedt wat bij zijn persoonlijkheid past, heeft daar veel succes mee. Al is het ook eens goed te bedenken wat het begrip succes werkelijk betekent. Is het puur een term voor economisch succes? Of is niet ook vreugde, plezier bij het werk en genoegdoening een beleving van succes?’

Stichtende woorden van een wijsgerig bloemist.

